

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 5 listopada 2019 r.

Poz. 7340

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.720.2019 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 30 października 2019 r.

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 511, 1571 i 1815)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XV/98/2019 Rady Powiatu w Myszkowie z dnia 26 września 2019 r. w sprawie określenia rodzaju świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli oraz warunków i sposobu ich przyznawania, w częściach określonych w:

- § 2 uchwały, jako niezgodnej z art. 72 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (dalej jako „ustawa”) w związku z art. 3 pkt 1 i pkt 2 ustawy,

- § 4 ust. 1 pkt 1 uchwały, w zakresie wyrazów „który stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały” oraz załącznika nr 1 do niniejszej uchwały, jako niezgodnej z art. 72 ust. 1 ustawy w związku z art. 7 Konstytucji RP,

- § 4 ust. 2 pkt 2 uchwały, zakresie wyrazów „który stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały” oraz załącznika nr 2 do niniejszej uchwały, jako niezgodnej z art. 72 ust. 1 ustawy w związku z art. 7 Konstytucji RP,

- § 6 uchwały, jako niezgodnej z art. 72 ust. 1 ustawy w związku z art. 7 Konstytucji RP.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą, podjętą na sesji w dniu 26 września 2019 r., Rada Powiatu w Myszkowie określiła rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli szkół, dla których organem prowadzącym jest Powiat Myszkowski oraz warunki i sposób ich przyznawania. Uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 30 września 2019 r.

Podstawę prawną do podjęcia uchwały w powyższej materii stanowi przepis art. 72 ust. 1 ustawy. Zgodnie z jego treścią *niezależnie od przysługującego nauczycielowi i członkom jego rodziny prawa do świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego, organy prowadzące szkoły przeznaczą corocznie w budżetach odpowiednie środki finansowe z przeznaczeniem na pomoc zdrowotną dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej oraz określą rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunki i sposób ich przyznawania*. Z redakcji zacytowanego wyżej przepisu wynikają dla organu prowadzącego – w tym wypadku kompetencje organu prowadzącego wykonuje Rada Powiatu w Myszkowie – dwa obowiązki.

Pierwszy z nich, dotyczący corocznego przeznaczenia w budżetach odpowiednich środków finansowych z przeznaczeniem na pomoc zdrowotną, powinien być zrealizowany przez Radę poprzez zabezpieczenie w budżecie odpowiednich środków w drodze uchwały budżetowej. Drugi zaś obowiązek, dotyczący określenia rodzaju przyznawanych świadczeń, a także warunków i sposobu ich przyznania, wymaga podjęcia uchwały, będącej aktem prawa miejscowego.

Podkreślenia wymaga także, że przedmiotowa uchwała będąca aktem prawa miejscowego, jest jednocześnie źródłem powszechnie obowiązującego prawa na obszarze danego powiatu (art. 87 ust. 2 Konstytucji RP), musi zatem respektować zakres delegacji zawartej w aktach prawnych wyższego rzędu.

Oznacza to, że w jej treści nie mogą znaleźć się regulacje nie znajdujące uzasadnienia w normie zawierającej delegację ustawową do jej podjęcia.

Organ nadzoru zauważa, że ustawodawca wskazał w art. 3 pkt 1 i pkt 2 ustawy definicję legalną „nauczyciela” oraz „szkoły”. Zgodnie z § 2 pkt 2 uchwały *Ilekróć w dalszych przepisach jest mowa o szkole – należy przez to rozumieć również placówkę, a także odpowiednio ich zespoły, dla których organem prowadzącym jest Powiat Myszkowski*. Z kolei Rada Powiatu w § 2 pkt 2 uchwały postanowiła, że: *Ilekróć w dalszych przepisach jest mowa o nauczycielu – należy przez to rozumieć nauczyciela zatrudnionego w szkole w wymiarze co najmniej połowy obowiązującego wymiaru zajęć, a także nauczycieli po przejściu na emeryturę, rentę lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne, bez względu na datę przejścia na emeryturę, rentę lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne, jeżeli szkoła była ich ostatnim miejscem zatrudnienia*.

Tymczasem, zgodnie z treścią art. 72 ust. 4 ustawy uprawnienia, o których mowa w ust. 1 (a więc uprawnienia do przyznania pomocy zdrowotnej przez organ prowadzący szkołę), zachowują nauczyciele po przejściu na emeryturę, rentę lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne bez względu na datę przejścia na emeryturę, rentę lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne.

Mając na względzie treść przywołanych wyżej przepisów uchwały należy stwierdzić, że ustawodawca nie przekazał kompetencji do regulowania kręgu podmiotowego osób uprawnionych do uzyskania pomocy zdrowotnej.

Równocześnie wymaga podkreślenia, iż z normatywnego charakteru przedmiotowej uchwały wynika konieczność formułowania jej postanowień jedynie na podstawie i w granicach upoważnienia ustawowego. Oznacza to, że w jej treści nie mogą znaleźć się regulacje nie znajdujące uzasadnienia w normie zawierającej delegację ustawową do jej podjęcia.

Biorąc pod uwagę brzmienie art. 72 ust. 1 ustawy organ nadzoru stwierdza, że ponad delegację ustawową wykraczają postanowienia przyjęte w:

- § 4 ust. 1 pkt 1 uchwały, w zakresie wyrazów „który stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały” oraz w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały oraz

- § 4 ust. 2 pkt 2 uchwały, zakresie wyrazów „który stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały” oraz w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

Powołany przepis (jak i żaden inny przepis obowiązującego prawa) nie uprawnia rady do określania w niniejszej uchwale wzoru „Wniosku o przyznanie pomocy zdrowotnej” oraz wzoru „Oświadczenia o średnich miesięcznych dochodach brutto na członka rodziny z ostatnich 3 miesięcy”. Jest to materia związana z wykonywaniem Regulaminu i należy do wyłącznej kompetencji organu wykonawczego powiatu. Wyłącznie organ wykonawczy powiatu dysponuje uprawnieniem do określenia wzoru wniosku, który będzie składać uprawniony podmiot ubiegający się o uzyskanie pomocy zdrowotnej. Wskazać należy, że stosownie do treści art. 32 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym to Zarząd Powiatu wykonuje uchwały rady powiatu i zadania powiatu określone przepisami prawa. Rada Powiatu nie jest uprawniona do regulowania tych materii w przedmiotowej uchwale. Kwestionowane regulacje wkraczają bowiem w kompetencje Zarządu Powiatu w Myszkowie.

W ocenie organu nadzoru również regulacja zawarta w § 6 uchwały, tj. *Jednorazowa wysokość dofinansowania na pomoc zdrowotną dla nauczyciela nie może przekroczyć 40% wynagrodzenia zasadniczego za pracę nauczyciela stażysty, z najwyższym posiadanym przez nauczyciela* nie mieści się w granicach upoważnienia ustawowego, określonego w przepisie art. 72 ust. 1 ustawy. Powołany przepis upoważnia radę powiatu wyłącznie do ustalenia rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunków i sposobu ich przyznawania. Natomiast ustalenie maksymalnej wysokości pomocy zdrowotnej dla nauczyciela nie jest ani „rodzajem świadczenia” (gdyż to pojęcie obejmuje wyłącznie formę pomocy - finansową lub rzeczową), ani „warunkiem” przyznania pomocy (warunek, to bowiem przesłanka, jaką spełniać musi nauczyciel, aby skutecznie ubiegać się o pomoc określoną w uchwale, np. długotrwała choroba, zakup lekarstw itp.), ani też „sposobem przyznawania pomocy,” który jest niczym innym, jak procedurą według której określone prawo nauczyciela jest realizowane (np. konieczność załączenia odpowiednich dokumentów). Z dyspozycji tego przepisu nie wynika zatem uprawnienie do uregulowania w drodze aktu prawa miejscowego kwestii wysokości świadczeń przyznawanych w przedmiotowym zakresie.

Bezspornym jest zatem, w opinii organu nadzoru, iż Rada Powiatu w Myszkowie podejmując uchwałę Nr XV/98/2019 Rady Powiatu w Myszkowie z dnia 26 września 2019 r. w sprawie określenia rodzaju świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli oraz warunków i sposobu ich przyznawania, w częściach wyżej określonych, w sposób istotny naruszyła przepisy art. 72 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela w związku z art. 7 Konstytucji RP. Działanie takie musi być zatem uznane za istotne naruszenie prawa, co zgodnie z treścią przepisów art. 79 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym stanowi przesłankę do stwierdzenia nieważności ww. uchwały w części.

Mając powyższe na uwadze, uchwałę Nr XV/97/2019 Rady Powiatu w Myszkowie z dnia 26 września 2019 r., ze względu na wyżej opisane nieprawidłowości, należy uznać za wadliwą, co czyni stwierdzenie jej nieważności w ww. części uzasadnionym i koniecznym.

Pouczenie:

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Krzysztof Nowak